

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **40** coroane. — Pe șase luni
20 coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
 Ziarul apără Martea, Ioi și Sâmbăta

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada
 Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrațate se refuză. —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul insertiunilor, după invocăla —**Abonamentele și insertiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
 mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Cuvânt de salutare pentru Maiestătile Lor

rostit de P. S. Sa Episcopul Dr. Miron E. Cristea la Parastasul de
pe Câmpia Turzii în 28 Mai 1919

*Maiestățile Voastre,
Iubit popor român,*

Indoiu sfânt este pământul, pe care
ne odihnesc scumpele moște ale marelui
Voivod *Mihai Viteazul*, care nu numai
cu mâna, ci și cu fapta, ba chiar cu su-
prema jertfă, cu jertfa de sine, a arătat
iubirilor noștri frăți de dincolo de Car-
pați calea spre falnicul nostru Ardeal.

Se mișcă astăzi țărinea din trupul lui,
simțind, cum Maiestatea Voastră, ca bun
român și bun creștin, ați venit — însoțit de
adorata noastră Regină și de entuziasmul
românilor de pretutindene — să-i aduceți
— precum atât mărturisit aseară — prinoul
de înaltă recunoștință. Acelia, care mai
înțăi nă-a croit cărea supremului nostru
ideal; ear susținețe acela sus în cer, văzând că Ma-
iestatea Vostră — ca un al doilea Mihai —
nu văți oprit cu ostirile la Turda — acest
loc de obțească jale — ci — înaintând vic-
torios până la Tisa — ați înfăptuit visul lui
și visurile noastre cele mai îndrăsnete,
căștigând neamului românesc prin fapte
de netrecătoare glorie și dreaptă, bogată
și binemeritată răspălată pentru moartea
lor de mucenici și pentru suferințele noa-
stre de veacuri.

De altă parte suntem aici la cheia și
posletele istoricilor noștri Munți apuseni.
Deasupra lor plutesc în sbar vulturii, acest
simbol al idealurilor mărete și al avanțu-
rilor sublime; adâncurile acestor munți cu-
prind lamuria celui mai de preț aur; ear prin
văile și plaiurile lor romantice locuiesc vîțele

nostri Moți, acești fi de aur ai neamului
nostru românesc.

Din sinul lor s'au coborât Horia,
Closca, și Crișan, precum și crâul muntului
lancu, toți mucenici ai avântului pentru
describoare noastră.

In fața acestui sfânt mormânt și în
fața acestor vestigi munci, de unde ne-au
venit tablele legii noastre naționale româ-
nești, ne închinăm înaintea Maiestății Voa-
stră nu numai cu omagială supunere, ci
cu neîmbrățișare iubire și cu înimile pline
de recunoștință, pentru că Maiestatea Voa-
stră — cunoșcând viațea ostașilor, inter-
meiat pe virtuțile tăranului român și inspi-
rat de aspirațiunile atât de firești ale
neamului și de îndemnul luminătorilor sfel-
nici ai tronului — ați călcat în momente
hotărâtoare pe urmele lui Mihai.

Să fi în veci slăvit, Cela ce ne-a dat,
ca moartea muceniciilor noștri să nu fie
în zadar.

România de dincoace de Carpați
va păstra o vecinătă reciprocă ostașilor
din vechiul regat român, cari — în frunte
cu M. V., supremul lor Capitan — au în-
tregit hotările patriei române, desrobiri-
ndu-ne și înscriind în istoria neamului cele
mai strălucite pagini de glorioase fapte.

Ea Maiestatea Ta, scumpa noastră
Doamnă și Regină, care atât de conștient ai
concluzat la intruparea aspirațiunilor no-
strei și ai contribuit la sosirea frumoaselor
zile istorice cu atât de adânci emoții, fi feri-
că, că ai dat naștere dinastiei române din
vîitor, care doresc să fie crescătoare și
una cu poporul român, precum astăzi, așa
și pururea, și în vecii vecilor. Amîn.

Trupele și jandarmeria noastră, for-
mate din fețori bine închiriați, susțin or-
dinea de-a lungul străzilor.

Pe peronul gării Sibiului așteaptă șefii
de resort, dñii Braniște, Boila, Hătegan,
prefecții Comăs și Dör, reprezentanți au-
torităților bisericice etc.

In gară sosește întâi trenul ministe-
rial și al comandanțamentului, cu dñi *Fere-
chide*, președintul ad interim al consiliului
de ministri, *Mantu*, președintul Consiliului
Dirigent, generalul *Mărădrescu*, ceilalți
ministri și șefii de resort, ofițeri superiori,
reprezentanți presei și alte persoane.

Trenul regulat intră în gară la ora 11%,
înainte de ameza. Familia regală coboară
aclamată de publicul întrunit pe peron.

Compania de vânatori dă Suveranilor
onorurile, muzica intonează lmul regal.

Ma Regele trece în revistă compa-
nia de onoare.

Prefectul județului, dñi *N. Comsa*, ro-
stește calde cuvinte de bunăvinere. M. Sa
răspunde adânc mișcat. Se fac prezentările
persoanelor oficializați; ear doamnele dău
Ma Reginei buchete de flori.

Dela gară Suveranii și prințesa Ileana
pleacă în automobil spre oraș, precedeați de
automobilul cu primarul și prefectul orașului.

In față gării se înalță poarta de triumf,
cu două mari drapele, având la mijloc
marca României și pe o latură inscripția:
«Trăească Regele și Regina», pe alta
latură cuvintele: «Trăească Regele tuturor
românilor».

Lângă mănăstirea Ursulinelor s'a con-
struit un turn în stil românesc, care infă-
ță Bânda. O delegație de bânteni
așteaptă aici trecerea domitorului. Inscripția
indoliată: *Torontal, Timiș și Caraș-Severin*,
arătă durere ce preocupă astăzi pe toți
români.

Suveranii trec prin strada Cizăndie,
— unde alte două turnuri înfatizează ju-
dețele nouă ale țării, — ajung în strada
Poplacii, apoi în a Măcelarilor, la Cated-
rală.

Aici sănt așteptați de P. S. Sa Epis-
copul Dr. E. Miron Cristea, cu mare
asistență.

Se oficiază serviciu divin și se cântă
câteva măestre compozitii, dirigate de
dñi George Dima.

In mijlocul manifestațiilor de respect
și iubire, Suveranii sosesc dela catedrală
în pavilionul din Piața mare. De aici se
admînă defilarea trupelor și cortegiul etno-
grafic, care a durat timp de aproape
trei ceasuri.

Un cortegiu atât de admirabil, în frunte
cu totdeauna cu preoții și invățătorii sa-
telor, nu credem că a mai văzut vreodată

Suveranii în Sibiu

Orașul împodobit. — Sosirea în gară. — In-
oraș. — Defilarea. — Seara. — A doua zi.

Într-o poporul Sibiului a trăit în 31
Mai 1919 o zi istorică.

Niciodată, decănd există acest vechi
oraș, nu s'a văzut o sărbătoare mai impună-
toare și mai demnă, decât marcia festivi-
tate de Sâmbăta, organizată în onoarea
sosirii MM. Lor Regelui *Ferdinand* și Re-
ginei *Maria* și Alteței Sale Regale, prin-

cipesei *Ileana*.

Soharele strălucă mai mândru, trico-
lorul nostru falșăția pe străzile cu arcuri
triunfale, pe clădiri particolare și publice,
împodobite cu flori, cununi de brad și co-
voare în mijlocul lor. Prăvalile închise,
dar în vitrinelor lor se văd iconele Suve-
ranilor români.

Pretutindeni se mișcă o mare veselă
de oameni, atât sibieni, cât și lumea ve-
niță din satele apropiate și departate ale
județului.

Ardealul. Portul falnic ţărănesc și obiceiurile muncitorilor dela sate și munti, s'au scos la iveau în modul cel mai adevarat și poetic.

Poporul săesc, dela sfârșitul cortejului, s'a prezentat d'asemenea căt se poate de bine.

Măreția zilei se putea citi pe fețele tuturor ţărănilor.

Regele, Regina, Printesa erau încântați de felul, în care s'au înfațat satele județului sibian.

După masa, luată la Comandamentul trupelor, a urmat primirea delegațiilor și vizitarea bisericilor și a instituțiilor culturale sibile.

La ora 8½ seara un conduct de torte, cu muzică militară, a parcurs străzile splendid iluminate ale orașului.

A urmat apoi banchetul dat de Consiliul Silișor la Unicum.

La banchet au participat toate căpătenile autoritatilor civile, militare și bisericesti, atât române, cât și săsești.

Mai întâi a vorbit președintul Consiliului Dirigent, dl Maniu, apoi prim-ministrul Ferechide.

Cuvântarea M. Sale Regelui a fost ascultată cu cea mai încordată atenție. Cuprinsul acestei cuvântări îl vom publica intreg, îndată ce îl vom primi.

Duminică demneata Suveranii au plecat să vadă mormintele eroilor căzuți la Orlat și Saliste în anul 1916. Ear la ora 12:20 trenul regal cu MM. LL. a pornit spre Făgăraș și Brașov.

Zile de sărbătoare în Turda

— Dela corespondentul nostru —

Mare a fost bucuria întregii silișori românești de dincapă de Carpăți la affarea înălțătoare stiri, că Maiestățile lor Regele Ferdinand și Regina Maria vor veni în mijlocul nostru; — dar îndot de mare a fost bucuria noastră, a turdenilor, aflată că Maiestățile lor și-au exprimat dorința că fi conduși pe căpățina Turzii, la locul sfânt, unde marele erou întruchipatorul idealului nostru național Mihai Viteazul, își doarme somnul de veci.

Sosirea

Conform programei stabilită, Marji în 27 Mai la orele 7 d. a. a. sosit dela Cluj primul tren cu dñii miniștri din vechul regat român și anume: Dñi Ferechide președintul Consiliului, Constantinescu și Duca; membrii Consiliului nostru dirigent în frunte cu dñi Dr. Iuliu Maniu, Dr. Stefan C. Popa, Vasile Goldis, Dr. A. Vlad, Dr. R. Boila, Dr. V. Bontescu, Octavian Goga, general Boeriu, directorul căilor ferate Lee Bohet, secretarii generali V. Osvald și Mihai Popovici.

În gara frumos decorată se aflau toate corporațiunile din județele Turda-Arieș și Murăș-Turda, în frunte cu prefeții Dr. Zosim Chirțop și Dr. Vescan. Clerul ambeior confesiuni în frunte cu protopresterii trachali precum și P. S. Sa. Dicțopul Dr. E. Miron Cristea, sosit în orașul nostru cu o zi mai înainte.

La orele 7½ sara sosește în gară trenul regal.

Înălțătoare să doa din tren Maiestatea Sa Regele, apoi Regina.

Sânt întâmpinăți cu puternice strigăte de „Să trăiască”.

Păsind înaintea Suveranilor prefectul județului Turda-Arieș Dr. Zosim Chirțop pronunțând următorul discurs:

Maiestățile Voastre.

Înțima noastră săftă de bucurie că după atâtea veacuri de mari suferințe și grele asupri, chiar nouă ni-a fost dată înalță cinste de a pune salută pe pământul sfânt și istoric al județului Turda-Arieș pe lumbii suveranii ai României Mari, caru i au venit în acest oraș, ca să-și arate pietatea față de memoria Marei Voievod, urzitorul idealului nostru înălță astăzi și făță de martirii desorobării noastre Horia, Cloșca și

Crisan și Regele munților Avram Iancu. Profund recunoșători pentru aceasta Vă rugăm, Sire și Doamnă, să primiți omagiale și expresiunea dinăvrăștei credințe a poporului din acest oraș și județ, urându-vă un bine săi venit! Dorim Maiestățile Voastre din tot sufletul, ca să Vă simțiți în mijlocul nostru atât de bine, pe căt de preaferit sănjeni noi, a Vă și în mijlocul nostru. Să trăiască la mulți, anii Maiestatea Sa glorioasă nostră Regel Ferdinand! S. să trăiască Mama tuturor Românilor, Maiestatea Sa Regina Maria, Trăiască Dinastia Română și Patria noastră întregă.

La finea discursului cel prezenți aclamează din nou pe Suverani, M. S. mulțumind pentru urările de bine, trece în revistă compoanța de onoare.

Se îndreaptă apoi către P. S. Episcop Cristea căruia îl strâng călduros mâna; ascemnarea îl întinde mâna și Maiestatea Sa Regina.

Prefecții Chirțop și Vescan prezentează Maiestățile Sale pe membrii clerului și dîrerilor corporațiuni, iar Maiestatea Sa Regina se Îndreaptă către delegații femeilor române. Dna președintă Lucrezia Murășanu binevenitează pe Maiestatea Sa prin următoarele cuvinte:

Maiestatea Voastră!

În numele femeilor române din Turda și județul Turda-Arieș, avem deosebită fericea de a Vă putea prezenta omagiale noastre implicate din iubire, loialitate și recunoștință zicându-Vă săi atât venit, Stăpâna noastră!

Majestate! Noi, femeile din Transilvania, până acum una fost ca nispe albine răslele fără mamă, fără regină conducătoare. Acum, mulțumită lui Dumnezeu și Maiestății Voastre, care nici nu o căpă nu va' cămătîn în credință înfăptuirea idealului nostru național. Vă avem în fruntea noastră ca pre o mamă adevarată, mama tuturor Românilor.

Jertfele mari, fără percheie în analele istoriei, ce le-a adus Maiestatea Voastră față de soldați în tranșee și spălate și pesto tot pentru naștere și patrie acum înțigător. Vă asigură înnumai numeroșii neperitor, ci și iubirea și recunoștința femeilor române de azi și din generația viitoare.

No vom năzu și noi a urmă faptele mărețe ale Maiestății Voastre.

Trăiască Regina noastră!

Trăiască Inalta Casă Domnițoare!

Maiestatea Sa Regina a răspuns prin căteva cuvinte amintind, că este adânc empatonată de primirea ce i se face.

Dna președintă Murășan îl oferă apoi un splendid buchet de lăcrămoare și roze albe și prezentează pe damele prezențe.

După aceea Maiestățile Lor se urcă în automobil spre o intră în vechiul nostru oraș. Dela părăsind la palatul prefecțurii, unde au desciuns, au fost întâmpinăți de poporul imbrăcat în haine de sărbătoare cari în continuu aclamau pe Maiestățile Lor.

Orășul era frumos decorat, iar podul de peste Arieș îmbrăcat în verdeță și ridicat pe el două porți triunfale.

Masa

La orele 8½ Maiestățile Lor au luat masa în sala cea mare a prefecțurii, la care au participat întreaga suita Maiestății sale, dñii ministră și toate notabilitățile din cele două sute. În număr de aproape două sute. În decursul messei de prefect Dr. Z. Chirțop a ridicat în onoarea Maiestăților Lor următorul toast:

«Maiestățile Voastre!»

În restului scurt dea mare adunare națională din Alba-Iulia, unde s'a înălțătoare cu vot unanim România Mare, până în zile de azi am avut din grăția Maiestăților Voastre trei sărbători naționale. Una a fost când vîțea armată română a intrat în orașul nostru aducând cu sine disciplina și ordinea și mal cu sămăi eliberarea noastră de sub grăja zilei de măne. A doua sărbătoare a fost atunci când s'a întinut întrarea solemnă aria română, care ne-a empatonat sufletele, auzind propagarea frumosului și bunului în dulcea noastră limbă românească. A treia și cea mai mare sărbătoare națională o avem azi, când cu triumful întrebară în oraș și Maiestățile Voastre, vîzându-ne peșuș nostru de secole înălțăput. Entuziasmul și înălțarea noastră suflătoare și prin prezența Maiestății Voastre și-a ajuns culmea.

Pentru toate aceste bunătăți de care ne-ști facut părăși, Vă aducem urările noastre de bine

Trăiască Maiestatea Sa Regele! Trăiască Maiestatea Sa Regina! Trăiască Dinastia Română! Cei prezenți au clamat pe Maiestățile Lor. Maiestatea Sa Regele a răspuns următoarele:

Pentru Mine este o patriotică datorie, ca în întâia Mea călătorie în ținuturile desrobite să vizitez locul unde marele Voievod, care a finit sub stăpânirea lui o clipă România Mare, a trecut din viață pământească în viață eternă.

Aici unde au trăit eroii Horia, Avram Iancu și ceilalți, am gândit că era pentru Mine datorie de a aduce safetelor lor priușul meu de recunoșință. Aceste mari figuri ale istoriei românești au lăsat o moștenire sfântă, nici nu lăsat o iubire de neam mai pre sus de orice altă iubire.

Memoria lor ne-a susținut în toate timpurile de restrîse, ea ne-a dat și curajul de a lăptă până la sfârșit, și grația curajului acestuia și grația învățăturilor trase din viața lor, am putut ajunge la încoronarea visului, la făurirea României Mari.

Primirea ce Mi-a făcut aici Mi-a arătat că de adânc este zidită aici credința în neam și în dinastia română.

Să trăiască judeful și orașul Turda!

Parasاست

A doua zi, Miercuri, la ora 9 a. m. s'a celebrat solemnitatea parastasă pe Câmpia Turzii, în locul unde marele erou, nemuritorul Mihai, și-a uitat lagărul și unde își doarme somnul de veci. Deoarece dinaintea poporului din întregul județ în frunte cu praporii cu steaguri naționale și preoți și invitații mari și mici, tineri și bătrâni și femei peregrină către locul sfânt.

Erau primiți de comitetul aranjator, și poștă la locul ei fiecare comună după plășă. Rând pe rând soseau automobile cu notabilități, cu dñii Miniștri, P. S. Episcop Dr. M. Cristea și cuțita sa.

La orele 9 sosește Maiestățile Lor și deodata cu soșirea lor, cerul până anumă înoraț, se înseazine și soarele ne trimite razele în buinevenitulă.

Se începe serviciul divin din partea P. Sale Dr. Episcop Dr. M. Cristea, încunjurat de protopopul Sibiului Dr. Ioan Stoica, asesorii consistoriali Dr. Zaharia Teitan, Dr. George Proca, protopopul Turzii Iovian Murășan, protopopul Târgu-Mureșului Stefan Russu, profesorul seminarii Dr. Aurel Crăciulescu și diaconul Dr. Octavian Costea și Dr. Gheorghe Coșna. Cântările au fost executate cu totă precizia din partea unui cor compus din mai mulți clerci din seminarul „Andreișan” condus de căd. Cândide Popa.

La finea parastasului P. S. Dr. Episcop Dr. M. Cristea a răsărit cuțita cuvântarea (care o publicăm în fruntea numărului ziarului nostru de astăzi. Red.)

După aceea Maiestățile Lor au rostit că o scură rugăciune, Maiestatea Sa Regina îngemunchind la mormântul mareului erou.

Maiestatea Sa Regele și-a exprimat dorința dă a se ridica în acest loc sfânt un monument, spre care scop a donat suma de lei 20 mil.

După aceea Maiestățile Lor au intrat în mijlocul poporului. Insuflețirea își ajunse culmea. Fiecare se grăbea să sărute măna Regelui și Reginei, și în special femeile să se atingă barem de haina ei.

Trecerea Maiestăților Lor pe lângă diferențele plase a durat mai mult de o jumătate de oră. Numărul poporului care a luat parte la acest praznic național, întrețea mult peste suma de una sută de milii.

Într-urările și aclamările nesfărășite ale celor prezenți Maiestățile Lor împreună cu întreaga suita cu dñii miniștri și apă continuat în automobile drumul spre Câmpeni, pe un timp admirabil de frumos, pe frumoasa vale a Arieșului.

Momentele trăite în aceste două zile vor rămâne nesteterminate în inimile noastre, și nu putem decât să aducem mulțumările noastre comitetului aranjator în frunte cu harnicul prefect Dr. Z. Chirțop, subprefectul Dr. Pătăcean, protopopul Iovian Murășan și N. Rat, înominalul Dr. Valeriu Moldovan care din acest felicitări prijei a scos un număr festiv al „Foioiei Noastre” eternizând prin frumoase articole marile evenimente de azi.

Correspondentul.

Calatoria Suveranilor

Baia mare — Jibău. — Dej. — Bistrița. Cluj. — Turda. — Bistra. — Câmpeni. Vidra. — Casa lui Iancu. Abrud. Brad. Tebea. — Alba-Iulia. — Blaj.

Sosirea în gara dela *Baia mare* se face în 26 Mai la ora 9 deminește. De făsă sănt prefectul judecătului, din Racoți, protopopul Breban, generalul Oiteanu și a. Insuflețirea poporului pentru Suveranul n'res hotărătăci, că și la stație următoare *Jibău*, *Dej*, unde sănt salutați de prefectul Teodor Mihali. La *Bistrița* Suveranii sosesc la ora 6½.

Li se aduc omagii din partea prefectului *Trîpon*, a delegației sașilor, și a milor de jârani, însurzării dela gară până în piata orașului. După revista trupelor urmăzează defilarea unor corete etnografice, alcătuit din 40 mil de jârani, și școlari din *Bistrița* și *Năsăud*.

In 27 Mai, la ora 11 deminește: Intrarea în *Cluj*. Primirea a fost impenitătoare. Suveranul, la vorbirea prefectului, a răspuns, că cunoaște *Clujul*, care a fost Golgota românilor, și doar este ca orașul să fie de aci încolo un centru cultural pentru românism. Cortelei etnografice, peste 50 mil de jârani, defilează în *Piața Matia*. Grupul moților lui Iancu a tăras în deosebită atenționă privitorilor. Maiestățile Lor au rămas adânc impresionate de ovăzile, care făceau să răsună văzduhul de puterea aclamațiilor fără sfârșit.

Marij în 27 Mai ora 19 3/4 au sosit MM. LL. la *Turda*. După primirea dela gara MM. LL. au plecat în oraș unde pe ambele părți ale străzii stau țărani din imprejurime. Orașul era în haina de sărbătoare.

Pe peronul garii în afară de armată s'au prezentat toate autoritățile județene și orășenești, și o mulțime de dame în costum național.

Cuvântarea de binevenire a rostit-o Prefectul Chirton, iar prototipul județean Dr. Ioan Boieriu, prezintă pănea și sare. M. S. Regale răspunde miscaț.

Dela gară intreg cortegiu a plecat în oraș, unde s'at dîneu în sala mare della prefecură. Prefectul a toastat accentuând că după intrarea trupelor române în oraș și după venirea artiștilor, aceasta e a treia sărbătoare, dar și cea mai însemnată pentru *Turda*.

A răspuns M. S. Regale spunând că a venit la *Turda* pentru a aduce prinos de re cunoștință marelui Mihai.

In 28 Mai, la 6 dimineață, a pornit mulțimea spre *Câmpia Turzii*, unde odinioară a fost tabăra oștilor marelui Mihai. Din toate pările veninățianii ca pot opotul.

Sub cerul liber s'au adunat peste 12.000 oameni, ca în frunte cu Regelile măndrei jâri să asiste la parastasul ce s'ă oficiat de Episcopul Dr. Miron Cristea, cu asistență de 9 preoți și diaconi întru odihna sufească a *marelui Mihai*.

O dălmă era aşezată tribuna pe seama Suveranilor. Un cor din Sibiu a dat răspunsurile funerale. MM. LL. nu au luat loc în tribună, ci au stat pe marginile ei în față preoților slujitorii.

La sfârșitul serviciului funeral P. S. S. Episcopul Dr. Miron Cristea, a lăut în cuvântare, scoțind în relief însemnatatea locului sănt, unde sănt aşezate osemintele marelui voevod Mihai Viteazul. Cuvântarea a miscaț adânc pe Suveranii.

MM. LL. au trecut în revistă Intreg poporul adunat. Din ochii tuturor curgeau lacrimi de bucurie. (Despre sărbăriile dela Turda raportă mai pe larg la alt loc al ziarului nostru *Red.*)

La ora 10 1/2 au plecat suveranii spre *Câmpeni*. În comună *Bistra* au fost întâmpinați MM. LL. de o mulțime de pop. Primarul satului i-a salutat prin o vorbire. MM. LL. s'au întreținut cu poporul.

La *Câmpeni* au ajuns la ora 13 1/2. Suveranii au străbătut drumul în oraș pe jos până la locuința prefectului Dr. Zosin Chirton. Acolo aștepta mulțimea mare de pop. Căteva fețe căntăruite din tulnice. Prefectul a dat masa la onoarea Suveranilor. După prânz s'incis o horă. Regele și Regina au intrat în horă. A urmat apoi o excursie la *Vidra* de Jos. Suveranii au vizitat *Casa lui Iancu* și casa primăriei *Nicula*. Apoi s'au înapoiat la *Câmpeni*, de unde au plecat la *Abrud*. (B. P.)

In acest oraș Suveranii au sosit în 29 Mai la ora 11 înainte de ameza, primind defilarea trupelor și asistând la desfășurarea unui impunător cortelei etnografic, cu priosești costume și crâmeri frumoase imponente. Prin față Suveranilor se perindează apoi o nuntă fără precedent. Cu acest prilej s'petrecu o scenă emofilantă în dreptul tribunei regale: Regina s'apropia de nuntă și aplauda-se asupra miresei, a săratuit-o.

In tot timpul, lumina de munte au tras saline în onoarea Suveranilor.

La ora 3 s'at un banchet.

Suveranii pleacă apoi, cu automobilele, cernerând localitățile cele mai de seamă din Munții Apuseni: Gura Barzel, unde se află minere de aur, și unde i s'a oferit Reginei un bulgăre de aur așa cum s'as scoas din mină; apoi *Brad*, *Tebea*, unde Suveranii s'au dus la mormântul lui *Azram Iancu* și la guraonul lui *Horia*. Preotii au oficiat un scuri serviciu divin, ea Regina, îngrenunchind pe mormântul lui Iancu, a depus, frumoase jerbe de flori. Mormântul marelui erou din 1848 era păzit de doi moșnegi, de 79 și 94 de ani, ei înșși veterani din timpul memorabilelor lupte din Munții Apuseni.

Suveranii au fost primiți pretinținideni de popor cu un entuziasme de nedescris. Poporul, care ieșea în calea perechi regale, nu se mai sărăcuse privind pe iuburi Suverani de cari nu se indurau și se despărțea.

In 30 Mai Suveranii au sosit în *Alba-Iulia*. Înca din marginea orașului, la zece kilometri de depărțire, poporul aștepta pe Suverani, cărora li-au făcut o primire și o manifestație entuziasmată.

Așa, pe câmp, s'au lăut revista și defilarea trupelor în mijlocul unor nesfărșite ovăzii.

De aici, MM. LL. Impreună cu principesa Ileana, sosită cu tren special, au trecut pe jos spre *Alba-Iulia*. La poartă cetății primărușorul *Avram Iancu* înaintăpărind pe augustii oaspeți cu pâne și cu sare, urărând-le bună venire în cetatea lui Mihai Viteazul.

Regele a mulțumit foarte emoționat, după care își confișcă drumul spre *Casinoul militar*, Sala, frumoasă imponentă, cuprinzătoare pe toți frunze români și înținutul. Preotul Ion Pop la cuvântul asigurând pe Suveranii de credință și jerboi poporului, hoțărăt să lupte pentru Tron și pentru binele țării.

Urmează o recepție, după care MM. LL. primește defilarea unui imens cortelei etnografice de aproape o sută mil de oameni, care durează peste două ore. Trei comunități din Intregul țării, cu draperie, cu costume naționale splendide. Lumea se scurge neconcență ca un val, în mijlocul ovăzilor și a urezelor care nu mai conțină.

După defilarea conductului etnografic se incinge, lângă tribuna regală, o nesfărșită horă.

După amiază, Suveranii, împreună cu principesa Ileana, au plecat spre *Blaj*, cu trenul special. (B. P.)

O grandioză primire li s'a pregătit și aici. In ziua următoare MM. LL. își fac intrarea în *Sibiu*.

Un francez despre Bănat

Din Paris se scrie:

Di Albert Thomas, șeful socialiștilor francezi într-o conferență jumătă la Liga Învățămantului, în față peste 2000 de auditori, a făcut următoarele concluzii în chestiunea bănățeană:

— Bănatul trebuie cu bună dreptate să revie *Intreg română*.

In conflictul sărbo-român nu dreptul a 200.000 sărbi de dispune de propria lor soartă, ci dreptul a 15 milioane de români ca să-și asigure posibilitatea lor de Stat, este cel care trebuie să aducă *Intregul* întărită. Apoi a adăugat:

— Continuă românii, propaganda voastră, decât poporul francez, care nu ascultă întotdeauna decât de amicile sale, și nu de interesele sale, nu susține decât cauza ce i s'a dovedit ca fiind justă.

Dacă vă iubim, nu e atât din comunitate de rasă, numai pentru aceasta nici o adesunț franceză nu s'ar îndepărta spre voi. Vă iubim mai ales, pentru acest spirit de dreptate și de măsură ce este latin în voi și care se manifestă, nu numai în pretențiunile voastre, ci în felul vostru de a le pune în evidență.

Arbitrul, violență, lipsa de rușine nu intră în gusturile noastre. Iată pentru ce voi mărturiști fără sovăre, că cu toată afețenie egală ce avem pentru sărbi, am fost dela început, *rdu impreună de gestul lor de a intra în Bănat*, de a ocupa un teritoriu ce este obiect de litigiu între ei și român. Acest gest ni se pare, nouă, că o dorință evidentă de a aduce a priori un prejудiciu dreptății.

Conferența lui Thomas a lăsat auditorului împresă adâncă.

Stirile zilei

Numărul proxim al ziarului nostru apare Vineri, după sfârșitul sărbătorile Constantia și Elena.

Academie Română. Noul academician, reprezentantul Basarabiei, din *Ion C. Inculeț*, și-a înținut discursul de recepție vorbind despre spațiu și timpul în nouă lumină. La sfârșit a schițat activitatea științifică a răposului N. Teclu, al cărui loc îl ocupă acum de înțelept. Nou membru basarabean este născut în 1885 Rezeni, județul Chișinăului. A făcut studii la universitatea din Dorpat și Petersburg, și le-a terminat în 1911 obținând diplome în gradul I. A ocupat o catedră de fizică la facultatea fizico-matematică din Petropolis. In 1917 s'at înțelept în Basarabia, unde a lăut parte activă la mișcarea de desprere a românilor basarabeni, în 21 Noemvrie 1917 a fost președinte în Statul Tării. După unirea Basarabiei cu România, din incelut ajunge ministru de stat în guvernul central al României.

La discursul său de recepție a răspuns de *P. Ponț* și amintește istoria luptelor pentru drepturile Basarabiei purtate din partea *partidul național democrat*, împărtășit de partidul nobiliștilor, partid rusificat.

Secția literară a Academiei a ales membri activi pe domeniul *O. Bogdan-Dulciu* și *O. Ooga*, care secția istorică pe de *D. Gusti*.

Manifestații impozante în chestiunea Bănatului s'au jinut în toate orașele vecinuștilor regat, în București (două mari adenari), Iași, Brăila, Craiova, Pitești și a.

Studentinen române din *Cernăuț*, în numele întregului popor românesc din Bucovina exprimă credință generală, că jerboile mari ale neamului nostru nu sănă raspășite de ajuns, dacă Conferența păcii dela Paris ar sărbătorească străvechi al românilor asupra Bănatului Intreg.

Chișinău, în numele Basarabiei, în adunară jumătă joii, protestează împotriva sfârșitului Bănatului.

+ Petru Iuga sen. paroh, fost adm. protopresbiter al Săliștei, asesor la scaunul protop., membru ordinari al Asociaționi Transilvania etc., după scurte suferințe, împărtășit cu s. taine, s'au mutat la cele veșnice în 14/27 Mai 1919 la 12 ore a.m. în state de 83 ani. Rămășițele pământești ale defunzelui s'au depus spre vesnică odihna în 16/29 Mai 1919 la 1 ora p. m. în cimitirul bisericii ort. române din Tilișca. In veci amintirea lui!

Amânare. Adunarea de protestare a Sibiuului împotriva sfârșitului Bănatului se amâna pentru Dumineca ce vine.

Convocare. Membri fondatori, pe viață și ordinarini, ai Asociaționi pentru literatura română și cultura poporului român, apărătorii Despărțirii *Transilvaniei* și toți cari se interesează de promovarea culturii în popor, din acest Despărțian, sănătoșii la o constătuire, care se va înțelea *Marți 10 Ianie* (a treia zi de Rusalii) 1919 la 2 ore p. m. în locul Bancii Olteneană din Viștea de Jos, pentru reorganizarea Despărțijanului. — Pavel Borzea, dir.

Trenuri la bâile dela Ocnă Sibiuului. Pleacă la Ocnă; demnează la 6,20, 8,20; după ameza la 2, 4,02, și 5.

Din Ocnă pleacă la Sibiu: la 11,00, a.m. 12 ameza, 3 d. a., 7,30 și 9,28 seara.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Mari și Miercuri: *Butela goată*, piesă de teatru în 4 acte, cu Joe Deeb. Titluri românești și nemțești.

Inceputul la ora: 8/¹/₂ seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevits. Directoar: Dna Emil Todt.

Programme interesante în fiecare zi. Inceputul la ora: 1/¹/₂ seara.

Ad. 349/1919

(124) 1—3

Coneurs

Pentru întregirea postului învățătoresc la școală confesională gr.-or. română din Veneția-Inferioară, protopresbiterul Făgăras, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Emolumente sunt:

1. Salar fundamental din fondul școlar 1200 Cor.

2. Cuarț în edificiul școlei și grădina aparținătoare locuinței și lemnale corespunzătoare. Dela cel al ses se pretinde ca în confelegere cu celalalt învățător să jină școala de repetitie să formeze cor bisericesc și să conducă copiii în Dumineci și sărbători la biserică.

Concurenții să-și înainteze rugările pro-vazute cu toate documentele de lipă subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul arătat și să se prezinte poporului în biserică ca să-i cunoască.

Făgăraș, la 2 Aprilie 1919.

Oficiul protopresbiteral în confelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Borza
protohop.

Anunț de licitație

Io. în 5 iunie 1919 în ora 10 a. m. se vinde la licitație în locuința subsemnatului Scaun orfanal (Sibiu, strada Măcelărilor nr. 4, etaj I, ușă 8) imobilul lui Ioan și Paraschiva Toma din strada prelungită a Tigălării.

Condițiile de licitație se pot vedea în orele oficioase (8—12 a. m.) la munul oficiu.

Scaunul orfanal ortodoxesc în Sibiu.

AVIZ

Se aduce la cunoștință Onor public, că

vagoanele necesare

Pentru încărcarea mărfurilor de mare și mică ieșal trebuie cerute numai dela staționare care se va încărca marfa, totodată se vor depune la stație și scrisorile de trăsuri relative la transporturile de îmbarcare.

Şeful serviciului comercial:
(131) 1—3

Mailitz, director.

Nr. 117/919.

(110) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Lassie în protopresbiteral Deyei se publică concurs cu 30 de zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Emolumentele sănt cele făionate în tab. B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile înscrise conform normelor în vigoare, în termenul arătat, subsemnatul oficiu protopresbiteral și cu observarea dispozițiilor reglementare să se prezinte poporului în biserică spre a căntă respective a celebra și curăță.

Oficiul protopresbiteral în confelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protohop.

Nr. 185/1919 protop.

(120) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Săroș**, protopresbiteralul Mediașului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Emolumentele împreună cu acest post sănt cele făionate în coala B. pentru întregirea veniturilor dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatul oficiu protopresbiteral, iar concurenții — pe lângă observarea dispozițiilor reglementare — se vor prezenta în vre-o Dumineac sau sărbătoare la biserică spre a căntă evenimentul a celebra.

Mădiș la 5/18 Aprilie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în confelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mirescu
protohop.

Biblioteca

Revistă română de agricultură din com. Sântie

1. Tinerea vitelor, de E. Brote K — 24
2. Trifoiul, de Eugen Brote . — 24
3. Prăzura pomilor, de Dem. Comşa — 24
4. Legăa veterinară, de Inv. Muntean — 80
5. Însoțitorul de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote 160
6. Cartea stăparilor săteni, de Romul Simu — 70
7. Poveste pentru stăpârirea găndăclilor de Maia — 10
8. Durata pe vinuri și favoruri (Inimilești) ce face legă la principia ei proprietăților de vil —
9. Poveste pentru apărarea împotriva găndăclilor, cari sfredesc mugurii — 10
10. Secură povățărie la stăpârirea găndăclilor de camp — 10
11. Ouncă și îmbălatum orzul de bere — 18
12. Viile române sau Noua cultură a viilor, de Nicolae Iosif, învățător — 70
13. Nutriția animalelor de casă, de Aurel Coscine. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text 150
14. Cuvînt de îmbarbătare pentru Serbare pomilor și a paserilor — 20
15. Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kerr — 10
16. Dialec Pomârului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș — 25
17. Cătăva refe incutabile la poportunica dela sat de Dr. Ion Bucur, medic — 30
18. Nimicirea găndăclilor de camp, tudurări prelucrate după instrucție ministerială — 20

Atelier de pictură de artă

Aveam onoare a aduce la cunoștință publicului român și Onor. Preoți, că am deschis un atelier în învățătorie și în săptămâna de la final de lucru în ulei, acuarele, Picturi bisericești, tablouri, portrete, compozitii, desene, caricaturi, ș.a. În ulei, pastel acv., etc. Oferte preapari de biserici. Imitații de marmură, tot soiul de pictură de firme în calitate modernă, precum ilustruirii de mobilă și biante.

Stau la dispoziție cu mai multe lecione și planșe de probă pentru învărârlile bisericești. Onorarul doar potvedea gala lecione în Librăria din Petru Sântimioș, str. Popa Silvestru și în Atelier.

(113) 3—3

Semnăm cu toată slima:

Irimie Profeta și **Nicolae Tălmăcean**
pictor, instruitor și pict. de firme.

Atelierul Sibiu strada Măcelărilor Nr. 30
înapoi în curte.

Un bălat cu 5—6 clase primește ca ucenic.

in editura comisiunii administrative a tipografiei arhieicezane a apărut :

Istoria bisericească**românilor ardeleni**

de

Dr. Ioan Lupăs

protohop al Sătilor, membru al sec. rom.

Aprobat de P. V. Consistoriul Arhieicezan gr.-or. român din Sibiu, prin decizie din 6 Martie 1918 1785 Bis.

Se afilă de vânzare la Librăria arhieicezană cu **10 coroane** plus portostal recomandat 1 cor.

Cântece

peste voce și piano de **Emil Măntuia**.

1. Olitul, poezie de O. Goga.
2. Singur, poezie de O. Goga.
3. Doina, poezie de G. Coșbuc.
4. Reverie (Când amintirile 'n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

II.

5. Dorurile mele, de O. Goga.
6. Peste vârfuri, de Eminescu.
7. Somnoroasă păsările, Eminescu.
8. După altă vreme, Eminescu.
9. Scumpă dragă lejlăoară, .

Prețul 5 lei = 10 coroane.

III.

10. Seara de O. Goga.
11. Se-bate miezul noptii Eminescu.
12. Strigă lelea din grădină, .
13. Lună Lună de Goga.
14. Ploaia cade .

Prețul 5 lei = 10 coroane.

Expediată recomandat, port postal 40 fil. :-

La «Librăria Arhieicezană» în Sibiu : : : : : se afilă de vânzare : : : : :

Biserica catedrală

de

Dr. Ilarion Pușcariu

Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Volceanu.

Cu 24 ilustrații și 3 fasimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

Ediția și tiparul tipografiei arhieicezane.